

TORONTÁL

Ára: 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel Beeskerek, Obilityeva (Zápolya) u 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ára: 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Beeskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

Bonar Law lemondott.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

London, máj. 22.

Bonar Law tegnap váratlanul beadta lemondását.

Páris, máj. 22.

Londonból jelentik, hogy a délelőtti órákban nem lehetett tiszta képet kapni arról a benyomásról, amelyet Bonar Law lemondása illetékes körökben keltett. A pünkösti szünetek miatt a legtöbb politikus nem tartózkodott Londonban. A londonban lévők nem titkolják meglepetésüket a hirtelen lemondásról. Bonar Law elhatározása már párisi tartózkodásakor meg volt, de valószínűleg csak Curzon, Baldwin és Amery tudták róla. Illetékes körökben azt hiszik, hogy az új miniszterelnök ismét konzervatív politikus lesz.

London, máj. 22.

Bonar Law ma délelőtt gégeoperációnak vetette magát alá. A miniszterelnök környezetéhez tartozók nem igen bíznak Bonar Law felgyógyulásában.

London, máj. 22.

A Bonar Law lemondásával megüresedett miniszterelnöki tisztségre Baldwin kincstári kancellár a legkomolyabb jelölt.

London, máj. 22.

(Reuter.) A király Stanley Baldwin-t ma miniszterelnökké nevezte ki a lemondott Bonar Law helyébe.

A szovjet az angol-orosz barátság mellett van.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Moszkva, máj. 22.

A szovjet többsége azon a nézetben van, hogy Anglia és Oroszország szakítása végzetes volna. A szovjet éppen azért hajlandó a keleten folytatott propagandát abbahagyni.

A petrogradi munkástanács határozatot fogadott el, amely követeli, hogy az angol feltételeket kerekasztalra vitassák vissza.

Ali Riza török tábornokot agyonlőtték.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Konstantinápoly, máj. 22.

Egy olasz karabinieri, akit török hadapródok gúnyoltak, szabadulni akart tőlük és néhány revolverlövést tett. A lövések egy arra haladó tábornokot érték, aki a lövések okozta sérülésekbe belehalt.

A karabinieri ezután a francia főhadiszállásra menekült. Az agyonlőtt török tábornok Ali Riza volt miniszter.

Viharmentes parlamenti ülés.

Még nem döntöttek a vitás mandátumok felett.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 22.

A szkupstina tegnapi ülését délelőtt tizenegy órakor nyitotta meg Pella Dusan dr. ideiglenes házelnök. Az ülést nagy érdeklődés előzte meg, mert kilátás volt arra, hogy a demokraták heves vitába bocsátkoznak a kétes demokráta mandátumok elfogadása érdekében. A közönség és a politikusok azonban egyaránt kellemesen csalódtak, mert a beígért viharok elmaradtak, s az ülés nyugodtan minden zavarc incidens nélkül folyt le.

A múlt ülésről felvett jegyzőkönyvet minden lármával és vitaközlés nélkül egyhangulag elfogadták. A legnagyobb csendben tértek át a napirend egyetlen pontjának tárgyalására: a vitás mandátumok sorsának eldöntésére.

Az első felszólaló Pécity Dragutin (dem.) volt, aki beszédében azt javasolta, hogy a kétes mandátumokat külön-külön vitassák meg. A házelnök válaszában kijelentette, hogy az indítványt nem fogadhatja el, mert nagyon hosszúra nyújtaná az amugy is hosszú időt igénylő vitát. Ehelyett javasolta, hogy a vitát az összes mandátumokra kiterjesszék és a döntés a lehetőségig egyöntetűen történjék.

Kojity (rad.) az ügy előadója hosszasan ismertette az igazolóbizottság jelentését. Különösen Radics mandátumának a sorsára tért ki részletesen és hangoztatta, hogy a szkupstina csak a képviselői felhatalmazások (megbízólevelek, száz aláírással) bemutatása után hozhat ebben az ügyben érdemleges határozatot.

Markovity dr. a demokráta képviselő.

Svájc és Oroszország jegyzékcsatája.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Bern, máj. 22.

A szovjetkormányhoz intézendő válaszában a szövetségtanács kijelenti, hogy a lausannei orosz delegá-

ciók, Dimitrijevitj pedig a földműves képviselők megbízásából a két klub különvéleményét olvassa fel.

Utána Petrovity Naszta (rad.) terjedelmes beszédben vázolta a vitás mandátumok megsemmisítésére vonatkozó véleményét és hangoztatta, hogy egyetért az előadóval a Radics-féle mandátumokat illetően. Vukovity és Mijovity demokráta képviselők ügyében homályosnak találja a helyzetet, mert a választási törvény ennél a pontnál, amely körül éppen most a mandátum sorsa függ, nem eléggé szabatos és változtatást igényelne. Mijovity ugyanis két hónappal ezelőtt még miniszterhelyettes volt. A választási törvény értelmében megállami tisztviselő csak állásából való távozása után egy év múlva jelölhető magát. Ebben az esetben a demokraták Mijovityot nem mint tisztviselőt tekintették, hanem mint a kormány exponensét s így nem találtak akadályt, amely miatt el kellett volna ejteniük a jelölését. Egyébként is javasolja, hogy a két listavezető mandátumát megsemmisítsék s helyükbe a legerősebb járási jelöltek juttassák a képviselőségekhez.

Moszkovljevitj (földm.) felszólalásában elmondja, hogy a választások nem voltak titkosak, miután már előre megállapíthaták az eredményeket. Moszkovljevitj úgy a demokratákat mint a radikálisokat egyformán okozza, amiért oly rossz választási törvényt hoztak.

A házelnök délben egy órakor zárta be az ülést. A szkupstina legközelebbi ülése ma délelőtt kilenc órakor lesz.

előzők nem volt hivatalos jellege, tehát igénye sem lehetett a hivatalos delegációkat megillető előjogokra.

Az orosz jegyzékben foglalt követeléseket, vádakait a svájci kormány határozottan visszautasítja.

TÖZSDE

Május 22.

Beograd. (Zárlat.) London 44195, Páris 63590, Newyork 95, Genf 1725, Szaloniki 180, Milano 463, Prága 28535, Berlin 0189, Wien 0134, Szófia 7650, Budapest 1835.

Zürich. (Zárlat.) Newyork 554, London 2564, Páris 3680, Milano 2675, Berlin 00104, Prága 1655, Wien 0007825, Budapest 01025, Beograd 580, Varsó 00115, Hollandia 21720.

Budapest. (Zárlat.) Newyork 5210—5360, Páris 347—357, Milano 253—263, Berlin 950—1070, Bukarest 2650—2850, Beograd 5450—5650, Varsó 11—1220. A többi változatlan.

Interparlamentaris kereskedelmi konferencia Prágában.

A „Torontál” tudósítójának távirata.

Prága, máj. 22.

Ma délelőtt nyitották meg az interparlamentaris kereskedelmi konferenciát, amelyen husz ország képviselőiben százharminc delegátus vett részt.

A megnyitó üdvözlésre megjelent a városházán több szenátor és diplomata kíséretében Benes is. A polgármester üdvözlő beszéde után Benes nyitotta meg a kongresszust. Kifejtette, hogy a háború a gazdasági pénzügyek, a politika és az erkölcs terén teljes zavart idézett elő. A kereskedelmi érintkezést, a hitelt teljesen megbénította és a megoldatlan kérdések egész sorozatát teremtette meg. A megoldás csak egy kollektív akció eredménye lehet, amelyet az erkölcsi szempontok, főképpen a jószándék és a becsületesség hassanak át. Kifejtette ezután, hogy Csehszág kereskedelmi sikereit az tette lehetővé, hogy a gazdasági munka békés, konzervatív külpolitikára támaszkodott. Végül üdvözölte a magyar és az irországi delegációt, amelyek először vettek részt a konferencia munkálatain.

Készül az új községi törvény.

Torontál-Temesmegye javaslata.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 23.

A belügyminisztérium tegnap sürgős leiratot intézett Torontál-Temes megye alispánjához, amelyben közszólást, javaslatot kért az új községi törvényjavaslatra vonatkozólag.

Az új községi törvény, amely a régi Szerbia területén érvényes bírt törvény alapján készült, a napokban kerül megvitatásra a törvényhozó bizottság elé. A részletes megtárgyalás előtt meg kell hallgatni a közigazgatási hatóságokat, hogy véleményük alapján esetleg módosítsák vagy átdolgozzák a törvényjavaslatot. Ebben a véglegesített formájában kerül a törvénytervezet a törvényegységesítő-bizottság elé, amely szakaszonként megvitatja és szükségszerűen változtat a szövegén.

A községi törvényben, amely a községek belügyeit és hatáskörét szabályozza, csak a választás tér el nagy mértékben a régi szerbiai rendszertől. Az újonnan bevezetett rendszer teljesen egyezik az országos parlamenti választási móduzzal.

Torontál-Temesmegye javaslatát még a tegnapi nap folyamán elküldötték a belügyminisztériumnak.

Junius elsején bezárják a középiskolákat.

A becskerek magyar osztályokban tovább folyik a tanítás.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 23.

A „Torontál” tegnapi számában beogradi tudósítónk jelentése alapján megírtuk, hogy a becskerek középiskolai tanárok közül tizenöt gimnáziumi és tíz kereskedelmi iskolai tanár beadta lemondását. A tömeges lemondással kapcsolatban, amely az országos tanárszövetség határozata alapján történik, felkerestük Sztanojlovity Mátót, a becskerek gimnázium igazgatóját és részleteket kértünk az iskola esedékessé vált lezárására vonatkozólag.

Sztanojlovity igazgató legelőször is megerősítette a tanárok lemondásáról közölt híreinket azzal a módosítással, hogy tizenöt tanár közzönt le állásáról, egy tanár pedig nyugdíjaztatását kérte. A kérvényeket még a tegnapi nap folyamán elküldötték. Május 31-ikéig bezárólag zavartalanul folynak az előadások, 31-én délután pedig lezárják az intézetet. Hogy meddig tart a tanársztrájk, illetve meddig húzódik el a kényrszervezet, azt egyelőre nem tudni. Amennyiben május 31-ike előtt a szövetségtől másnemű utasítás érkezne, természetesen ennek megfelelően járnak el, mert mindenben követik a központ rendelkezéseit. Más intézkedésre semmiestre nem térnek vissza a katedrákhoz.

A párhuzamos magyar osztályok tanárai közül egyetlenegy sem adta le lemondását s így zavartalanul tovább folytatják a tanítást. Valószínű, hogy a magyar osztályok tanítási menetében a tanársztrájk dacára sem áll be semmiféle zavaró momentum.

Megadóztatják a sört.

Felemelik a borfogyasztást pótdadót

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 23.

A városi tanács új jövedelmi forrásról gondoskodott, amellyel a város bevételeit kívánja némiképpen gyarapítani. A tegnapi tanácsülésen ugyanis azzal a javaslattal foglalkoztak, hogy megadóztassák a nyári évszak legkelendőbb hűsítő cikkeit: a sört. A sörfogyasztás június 1-től szeptember 30-ig óriási forgalmat szokott elérni s így a megadóztatással tekintélyes jövedelemre számít a város vezetősége.

Az indítvány szerint minden hektoliter sör után huszonöt dinár fogyasztási városi pótdadót vetnek ki. Ugyancsak fogyasztási városi pótdadó alá vonják a palackos sört is, amelynél a pótdadót üvegenként huszonöt parában állapították meg.

A javaslatot a városi tanács egyhangulag elfogadta s a határozat szerint június elsejétől már csak megadóztatott sört mérhetnek ki a vendéglősök.

Az új jövedelmi forrásra értesülésünk szerint azért van szüksége a városnak, mert eddigelé az állammal szerződéses viszonyban állottak az italfogyasztási adók behajtását illetőleg és százalékarányú részeseidést élveztek a befizetett összegekből. A szerződést azóta felbontották s bár a város továbbra is ellátja a

Ujabb távolodás Radics pártjától

Radics beszédének kedvezőtlen hatása.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, máj. 23.

Ugy a politikai, mint a parlamentári körökben élénken kommentálják Radics legújabb zagrebi beszédét. Sokan azt hitték, hogy Radics vasárnapi nyilatkozata után a politikai helyzetben nagy fordulat áll be, ami azonban teljesen elmaradt. Radics ugyanis ezúttal sem mondott újabbat, követeléseit ez alkalommal sem sorolta fel s kivezető utat most sem jelölt ki. A blokkista vezér ezúttal is hü maradt elveihez, burkoltan célozgat és nem mondja meg nyíltan, hogy voltaképpen mit is akar.

Politikai körökben kedvezőtlen színtelen tüntetik fel Radics beszédének várható hatását. Beavatott politikusok szerint a megegyezéstől még jobban eltávolodott s mindkeve sebb reményi táplálnak arra nézve, hogy teljes erővel nekilát a kibékülés talajának előkészítésére. Az a vélemény uralkodik, hogy Radics a köztársaság eszméjétől még mindig nem tért el, viszont a radikálisok szigorúan és szívósan ragaszkodnak a vidovdani alkotmányhoz. A két ellentétes álláspont olyan út-

közö pont, amelyet aligha hidalhatnak át a megegyezést célzó tárgyalások.

Jovánovity Ljuba vallásügyi miniszter a radikális-párti egyetemi ifjak egyesületében nagy beszédet tartott, amelyet politikai körökben válasznak tekintenek Radics zagrebi beszédére. Jovánovity szónoklatának lényege az volt, hogy a párt szigorúan ragaszkodik a vidovdani alkotmányhoz s azt bázisnak veszi a blokkal folytatandó tárgyalások megindulásánál.

Tegnap délelőtt a szkupstina összeülése előtt az összes klubok ülést tartottak, amelyen megvitatták az igazoló-bizottság jelentését. A radikális képviselői klub ugyancsak a kétes mandátumok igazolása ügyében ült össze és úgy határozott, hogy Kukotity és Mijovity demokráta képviselők mandátumának megsemmisítése mellett foglal állást. A mandátumok megsemmisítése azonban nem jelenti egyúttal — a döntés szerint — a lista megsemmisítését s ezért a ké képviselői székbe a legerősebb járási jelöltek kerülnek.

régi szolgálatot, az állam tudni sem akar az erre a célra felvett, a négy alkalmazott fizetésének fedezéséről. A fogyasztási adó behajtásával járó kiadások fedezése végett kénytelen volt a város most ilyen módhoz folyamodni.

Információnk szerint a város rövidesen felemeli a borfogyasztási pótdadót is, még pedig a jelenlegi tíz százalékról huszonöt százalékra. Az emelést méltányosnak tartják, mert Subotićán már hetvenöt dinárt fizetnek hektoliterenkint városi pótdadó címén.

Akik végigloptak egy utcát.

Elfogták a Pasityeva utca „rémeit”.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, máj. 23.

Notórius tolvajokat tett ártalmatlanná tegnap a becskerek rendőrség Baracskov Rada és Erszki Nikola napszamosok személyében, a kik rövid idő alatt gyors egymásutánban hét lopást követtek el. Mindkét tettes régi ismerőse a becskerek rendőrségnek, már több ízben élveztek a rendőrségi fogda, sőt a törvényszéki fogház vendégségét és erős a remény, hogy ez alkalommal is hosszabb időre cserélik fel a szabad életet a hűs fogházcellával.

A két tehetséges tolvaj a Vojvode Sztepe (Mészáros Lázár) utca 52-es számú házában kezdte meg tevékenységét. Az utcáról éjnek idején átugrottak a kerítésen és Bergenthal Lázár háztulajdonos lakásából elémelték egy nagy zsák tollat 450 dinár értékben, egy gyermek-matróztól, két férfindrágót, két lepedőt és egy párnát. A gazdag zsákmánnyal ugyanazon az uton, amelyen jöttek, sikerült baj nélkül elosonniuk.

A második áldozat, akit kiszemelték, a Vojvode Sztepe (Mészáros Lázár) utca 36. szám alatt lakó Temmer Zsigmond borkereskedő volt. Temmernél megelégedtek két darab borjubőr elszállításával, amivel háromszáz dinár kárt okoztak a tulajdonosának.

Iszakovity Szvetozár Pasityeva (Tomasováci) utca 1674-es számú házában tették ezután látogatást a hivatalos vendégek. Az utcai frontról hat nagy fakarót ástak ki a földből és cipelték el.

Udicki Mariana Pasityeva (Tomasováci) utca 20. számú házában kerítéséből egy egész részt lebontottak és elvittek a vakmerő tolvajok.

Kehler Kálmán harisnyakötő volt a legközelebbi áldozat, akinek Pasityeva-utca 35-ös számú házában kerítéséről négy darab oszlopot és deszkákat vittek el.

A hatodik bűnesetet Cvejity Misa kárára követték el, akinek a Pasityeva-utca 58-as számú házában a kapuját lopták el.

Végül, hogy teljes legyen a bünelstromuk, ellátogattak a Vojvode Bozsó-utca 2935-ös számú házába, ahonnan Klein Arnold kereskedő raktárából egy kampós bot segítségével két darab borjubőrt huztak ki.

A rendőrség rövid nyomozás után kiderítette a tettesek kilétét s mind a két tolvajt büntőrsaikkal együtt letartóztatta. Kihallgatásuk folyamán kiderült, hogy rovtott multuak s különféle lopások miatt többször kerültek ellenkezésbe a Btk. szakaszaival. Mivel a tárgyi bizonyítékok ellenük szóltak, belátták a további tagadás céltalanságát s beismerő vallomást tettek. A tolvajokat átadják a helybeli ügyésznek.

Keresek

szerbül tudó ügyes 1009

gépírónót

azonnali belépésre.

Dr. Luka Mijajev, ügyvéd.

HIREK

Máj. 24.

1431-ben máglyán megégetik Jeanne D'Arcot. 1543-ban meghalt Kornikus csillagász 1707-ben szül. Linné híres természettudós.

Máj. 25.

1681-ben meghalt Calderon híres színművész. 1834-ben meghalt Lafayette tábornok, híres katona és politikus.

A holnapi állami ünnep miatt a „Torontál” legközelebbi száma pénteken délben, a rendes időben jelenik meg.

Hiányos bankjegyek becserelése. A főfelügyelőség elhatározta, hogy jövőben a hiányos bankjegyeket csak a Nemzeti Bank és annak fiókjai cserélhetik be s így az állami pénztárak a megsérült bankjegyeket nem kötelesek elfogadni.

Ciril és Method — állami ünnep. Holnap, esütörtökön ünnepeli a gör. kel. egyház Ciril és Method napját. Mint a kereskedelmi és iparkamara közli, Ciril és Method napja állami ünnep, amikor is az egész napon át zárva tartandók az üzletek.

A tanárok sztrájkja. Beogradból jelenté tudósítónk: A beogradi tanárszövetséghez érkezett legújabb jelentésekkel az állásokról lemondott tanárok száma 818-ra szaporodott. Közöttük negyvenkét igazgató. A mai napon újabb négyszáz lemondást várnak.

A bántási Sokol egyesületek ez évi versenye. A bántási Sokol zsupa május 27-én és 28-án, a gör. kel. pünkösdi ünnepeken Bela Crkván tartja rendes évi versenyét. Az ünnepélyen, amelyre nagyban folynak az előkészületek, a tornamutatványokon kívül énekszámok is lesznek. A becskerek Sokol szép számban vesz részt a sikeresnek ígérkező tornaünnepélyen.

A Kereskedők és Gyáriparosok Egyesülete esütörtök délelőtt 10 órakor tartja a Lloyd helyiségében választmányi ülését, utána 11 órakor pedig közgyűlés van. A közgyűlés tárgysorozatán a vámhivatal felállítására szerepel. Az igazgatóság kéri, hogy a tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg.

Juhász Gyula jubileuma. Szegeden vasárnap ünnepelték a társadalom osztatlan részvételével Juhász Gyula költő jubileumát. Az ünnepeltet Babits Mihály üdvözölte, majd Juhász költészetét mutatták be interpretálók, amely után Kosztolányi Dezso felolvasásban méltatta a költő érdemeit. Ezután a Dugonics-társaság nevében ötvenezer és a Pátria irodalmi klub nevében ötvenezer koronás ajándékot adtak át a költőnek.

Szakácsművészeti kiállítás. A svájci szakácsszövetség május 26-tól június 17-ig szakácsművészeti kiállítást rendez Luzernben. Ezen a kiállításon a magyar szakácsok egy érdekes programmal vesznek részt. Be fogják mutatni a magyar konyhaművészet fejlődését 1840-től a mai napig. Mint kuriózumot szemléltetni fogják a kommunizmus konyhaművészetét is.

Az állami adóügyi iskola Novi Sadon a jövő iskolai tanévre 50 tanítványt vesz fel. Közelebbi felvilágosítást ad a helybeli pénzügyigazgatóság, I. szám, I. szoba.

Szent Miklós napja. A vajdasági vendéglők, kávézók és szállodások egyesülete tegnap ünnepelte zász-laja védszentjének: Szent Miklós-nak napját. Az ünnepély előtt a gör. kel. templomban istentisztele-ten vettek részt az egyesület tag-jai, utána pedig a szerb olvasókör hivatalos helyiségében gyűltek össze, ahol Sztakity Zsárko gör. kel. esperes végezte a szokásos egyházi szertartás keretében az ugynevezett kalácsztörést. Sztakity esperes nagy-batá-u beszéde után, amelyben üd-vözölte Sztaity Milánné és Solyom Györgyné zászloányát s nemzeti-ségi és valláskülönbőség nélkül szo-ros összetartásra buzdította az egy-begyűlteket, Kirtyanszki Szvetozár egyesületi elnök emelkedett szólásra, utána Sztaity Milán és Cvejancov Dusan diszelnök beszélt, köszönetet mondva az esperesnek fáradozásá-ért, hogy minden egyes alkalommal a szövetség érdekében közreműkö-dik. Sztakity köszönetet mondott a felszólalónak és megegyeszer megis-mételte buzdító szavait. Utána vil-lásreggeli volt.

Diákelőadás és táncmulatság. A becskerekai szerb gimnázium „Test-vérség” önképzőköre ma, szerdán este nyolc és fél órai kezdettel elő-adás-tart a városi színházban. Utána táncmulatság lesz a Kaszinó-ban.

Elfogott raktárfosztogató. Eck-stein János fő-utcai borkereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes rendszeresen bört-lopokd a raktárából. Tegnapra az-tán sikerült elfogniok a tettest Bar-ányi János munkás személyében, aki már tizenhét éve van a cégnél alkalmazásban. Barányi a kabátja alatti testére csavarva vitte el a börtököt, amelyeket Risenberg Emil Vojvoda Putnika-utca 5. szám alatt lakó cipésznél értékesített. Risen-bergnél a házkutatás alkalmával hét darab antilop és schewratx-bört találtak. Barányi kihallgatása sor-án bevallotta, hogy január óta rendszeresen lopja a bört s eddigelé-összesen huszonkét darabot tulaj-donított el. Barányit letartóztatták és átadják az ügyészségnek.

A tótaradáci vérfürdő epilógusa. Megírta a „Torontál”, hogy Janisch Gyura 18 éves tótaradáci földmives-legényt május hó 16-án éjjel tizen-egy órakor egy koremai incidens-ből kifolyólag megtámadták és agyonszúrták. A tetteseket most a esendőség Abalovszki György, Ha-nos Misa és Vozav János 21 éves tótaradáci legények személyében elfogta és leartóztatta. A vizsgáló-bíró előtt tegnapelőtt és tegnap folyt a kihallgatásuk. A fiatal le-gények egymásután elmondották a gyilkosság részletes lefolyását és a bizonyítékok súlya alatt egyönte-fuen beismerő vallomást tettek. A vizsgálóbíró tegnap hirdette ki elő-tük határozatát, mely szerint a le-tartóztatottak vizsgálat fogságban maradnak.

Áttulások és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — **Wien, Prága, Buda-pest, Berlin Temesvár** valamint a többi összes külföldi piacokra, to-vábbá exportörök részére valuta-biztosításokat legjutányosabban esz-közöl a **Nagybecskerek Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület.** Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál Veliki Beeskerek. Telefon 329.

A bolgár forradalmárok elkergették Stambulinszkyt.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Szofia, máj. 22.

A bolgár forradalmárok terrorja Stambulinszkyt menekülésre kény-szerítette Szófiából. A menekülés-nek az az oka, hogy a forradalmá-rok halálos ítéletet küldtek Stambu-linszkynek.

A kormány helyzete válságosra fordult. A minisztertanácsokat Stambulinszky falujában tartják,

ahol a parasztpárt hívei felfegyver-kezve védik Stambulinszkyt és hi-veit. A szófiai államrendőrség a leg-erélyesebben nyomozza a rend fel-forgatóit, akik teljes gyűlölettel a miniszterelnök ellen fordultak.

Stambulinszky menekülésének hi-rét eddig nem erősítették meg hiva-talosan.

Költözködik a szegényház.

Egyenruhát kapnak a lakók. Irgalmas nővérek végzik a fel-ügyeletet.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskekerek, máj. 22.

A becskerekai városi tanács már régebben azzal a tervvel foglalkozik, hogy a városi szegényház lakóinak ápolására és a felügyeletére Ljubija-nából irgalmas nővéreket hozat. A javaslatot, amely a városi közgyűlés elé került, mint annak idején meg-irtuk, a községi képviselőtestület el-fogadta s így a régen vajdó ügy a megvalósulás stádiumába került. A város vezetősége a kedvező dön-tés birtokában most már intenzívebb érintkezést keresett a ljubljana-i rendház főnökségével, amellyel sike-rült is megegyezésre jutnia.

Tegnap érkezett Beeskerekre a ljubljana-i rendház két tagja. Megte-kintették a szegényházat s a szemle után azonnal hozzálltak az átvétel előkészületeinek elvégzéséhez. A város nagyobb mennyiségű szövetet és vásznat szerzett be, amelyből a szorgalmas nővérek egyenruhát, alsó-ruhákat és ágyneműt varrnak. A sze-gényházi lakók ruhái hasonlítanak a kórháziakéhoz, amennyiben csak-nem ugyanabban a színben és for-mában készülnek.

A jövőben, ha új lakók vesznek fel a szegényházba, előbb megfű-rösztik a jelentkezőt és ruháit azon-anal elveszik. Ezzel megakadályozzák a férgek szétharcolását és elszapo-rodását. A jelentkező teljesen új ruhát kap, ugy alsót, mint felsőt, amelyet bizonyos időközönként tisz-tával cserélnek fel. Az ágynemű is teljesen új, a régít pedig, amely már csak cafatokban van, elégetik. Az egyenruha a tisztántartás egysze-rűsítésén kívül azzal a praktikus haszonnal is jár, hogy elejét veszi a szegényházi lakók koldulásának. Eddigélé ugyanis a lakók közül a kóborlósbabb természetűek őrizetlen pillanatban megszöktek a szegény-házból és a járókelőket molesztál-ták koldulásukkal. Az egyenruha bevezetésével a rendszerré vált ké-regetés természetesen megszűnik.

A város különben a szegényházat átköltözteti a szemben épült jelen-legi járványkórházba, míg a járvány-kórházat viszont áthelyezi a szegény-ház eddigi otthonába. Az előkészü-letek már megtörténtek és az átala-kítási munkálatok befejezése után megtörténnik a hurokfordulás

* Elveszett. Folyó hó 22-én dél-előtt a városházától a piacig terjedő uton elveszett egy Petes András névre kiállított adásvevési szerző-dés. Kéretik a becsületes megtaláló illő jutalom ellenében eljuttatni a novimagyaritebeji előjárósághoz.

A belacrkvaiak panasza a magas meg-adóztatás miatt.

Beeskerek, máj. 23.

Az adóprés, az annyiszor hangoz-tatott adóprés, nemesak Beeskereen, hanem másutt is derekasan működött és alaposan szükre fogta az adózókat. Egyes helyeken azonban minden méltányosságot túlhaladva, tulmagasan adóztatták meg a fele-ket, vagyis oly nagy tételeket röt-tak ki rájuk, amelyeknek a megfi-zetésére a legjobb jóakarattuk mel-lett is képtelenek voltak Nem tud-juk, hogy különleges érdemszer-zésre törekedtek-e a kivétési mun-kálatok elvégzésével megbízott tisz-tviselők az adóösszeg megállapításá-nál, de más okot, legalább is elfo-gadható okot nem igen találunk. Ha csak azt nem, hogy félreértették a törvény intencióit. Ebben az eset-ben azonban a közvetlenül feljebb-álló hatóságnak a kötelessége lett volna, hogy felvilágosítsa a tul-buzgó alkalmazottakat az előírások pontosabb betartásáról.

A panaszok az ország minden ter-ületéből egymást érik. Néhány hét-telez előtt a „Torontál” is hírt adott arról, hogy egy belacrkvai kül-döttség Beeskereken járt, ahol a helybeli kereskedelmi- és iparka-marában ismertette a belacrkvai kereskedőket ért sérelmeket és inter-venálásra kérte fel a vezetőséget. Együttal, mint megirtuk, megkér-ték arra is a kamara titkárát, hogy a pénzügyminiszterhez menesztendő küldöttségnek az élére álljon.

A deputáció, melynek vezetője Putnik Koszta belacrkvai polgár-mester és Sztanolyovity Sándor bán-sági kereskedelmi- és iparkamarai titkár, tegnap utazott el Beogradba, ahol azonnal eljár illetékes helyen a sérelmes megadóztatás enyhítésé-nek kivívása végett.

Tanfolyamon vesznek részt a rendőrök.

A két rendőralkapitány rendőr-kurzusa.

Beeskerek, máj. 23.

Nagyvárosi mintára, nagyszerű ideát valósított meg a két becske-reki rendőralkapitány, Andrijevity Zsárko és Dimitrijevity Neven rendőralkapitány tanfolyamot nyi-tott a rendőrlégénység részére, a melyen a rendőrség hatásköréről és tennivalójáról, valamint a nyomoz-ások eszközzéséről és a vizsgálat minden fázisáról szakszerű okta-tást nyernek. A tanfolyamon min-den rendőrnök kötelező a részvé-tele és az előadott tananyagot tan-könyv segítségével meg is kell tan-ulniok. A feladott leckékből a leg-

közelebbi órán kihallgatják a rend-őrtanulókat, hogy meggyőződjenek, milyen előmentelt tanúsítottak.

A kurzusnak sokkal nagyobb a je-lentősége, mint a laikus olvasó az első pillanatban elképzei. A rend-őrnök igenis tudnia kell, hogy mi a kötelessége, meddig terjed a ha-tásköre s mi esik kívül a rendelke-zési jogán. Hogyha minden rendőr tudatában lesz feladatainak és is-meri törvényadta jogait, nem lesz-nek tulbuzgóságnak mondott ha-tásköri kihágások és mint értelmes elemek használhatók fel a nyomozá-sok folytatásánál. A rendőrlégény-ség kiképzése eddigélé csak nagy-városokban volt rendszeres, hogy-most Beeskereken is bevezették — egy lépés volt a rendőrség moderni-zálásához és annak a rendszernek elismeréséhez, hogy képzett, köteles-ségüknek tudatában élő törvény-ismerő egyének vigyázzanak pol-gártársaik testi és vagyoni sértet-lenségére.

Andrijevity Zsárko és Dimitrije-vity Neven alkapitány fáradságos munkát vállaltak, amikor saját iniciatívájukra megkezdették a tan-folyamot. Az ő törhetetlen, eléggé meg nem dicsérhető munkásságuk-nak lesz a jutalma, hogy Beeske-rek képzett rendőrlégénységet kap.

Új csodák.

Mesterséges eső.

Newyorkból jelentik: Az Egye-sült-Államok légi flottájának pa-nánesnöke, Bancroft professzor és M. F. Warren vezetése alatt sikeres kísérleteket végez mesterséges eső előállítására körül. A londoni Nature részletesen leírja az eljárás moda-zatait. Eszerint egy repülőgép 150 méterrel az esőfelhő felett hirtelen villamosossággal töltött finom homo-kot szór a felhőre. A homok tízezer Volt elektromossággal van töltve. A homokszemecekre a villamos-ság hatása alatt ráragadnak azok a végtelenül apró kis vízeseppek, melyek a felhőt alkotják. A homok súlyától azonban ezek a vízeseppek lezuhannak és szétszóródnak a föl-dön. Ezen módon sikerült már 150—500 méterig terjedő vastagságú fel-hőt esőzésre bírni és pedig több ki-lométer hosszúságban. A mestersé-ges eső előállítására szükséges idő körülbelül tíz perc. Ha a felhő túl vékony, akkor a nedvesség anélkül, hogy földet érne, már a levegőben szétszóródik.

Dr. Mara Jenő távollétében a szer-kesztésért felelős: Juhász Ferenc.

Polgármesteri hivatal, V. Beeskerek.

7813—923. szám.

XX

Hirdetmény.

Feihivatnak utoljára mindazon adókötelesek, akik forgalmi adót kötelesek fizetni, hogy legkésőbb ezen hónap végéig az elmúlt évekre szóló és hátralékban levő, valamint az idei három havi adójukat a helybeli ker. pénzügyigazgatóságnál fizessék be.

Azon esetben, ha az adókötelesek ezen felhívás dacára sem fizetnék be forgalmi adójukat, 2000 dinár pénzbírsággal és a megállapított adónak huszszorosával lesznek meg-büntetve.

Vel. Beeskerek, 1923 május 18.

Aleksity s. k., polgármester.

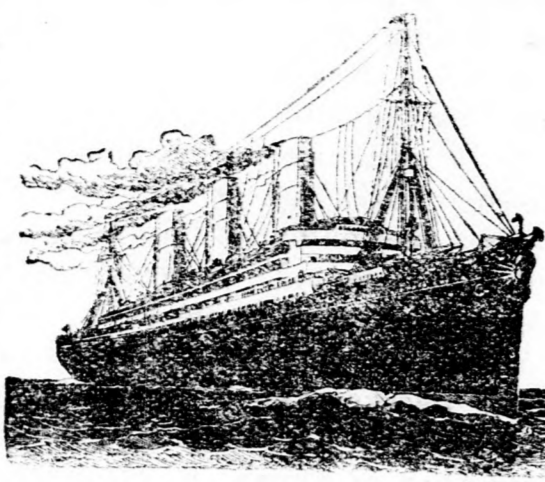
„HAMBURG-AMERIKA LINIE“

közös szolgálat az

„UNITED-AMERICAN LINES INC“-cel.

Jugoszláviai főképviselője:

J. G. Drašković, Zagreb.

Az utasok részére a legmodernebb gyors- és postagőzcsők I., II. és III. osztályu fülkékkel.

„Hamburg—Amerika Linie“ legjobb és legkelembesebb összeköttetés Délamerikával.

Felvilágosításokkal költségmentesen szolgál a kivándorlási iroda: **J. G. DRAŠKOVIĆ, Zagreb, Cesta „B“ br. 3.** (az állami vasútállomás mellett) vagy fiókjai:

Beograd, Balkanska ulica 25. — Ljubijana, Kolodvorska ulica 36. 904 és képviselői:

Bitolj, Gjodje J. Dimitrijević & Co., Boulevard Kralja Aleksandra 187. Veliki Bečkerek, Dušan Lj. Mihajlović, Kralja Petra trg 4. — Sušak, Jovo Gj. Ivošević. — Split, Ante Buić, Dioklecijanova obala 13. Gruž, Ivo Lovričević.

— Az utasokat az uton a társulat egyik tisztviselője kíséri. —

Полив

на ванредну скупштину

Српске Пољопривредне Банке д. д у Вел. Бечкереку, која ће се одржати на дан **30. маја о. г у 9 часова пре подне** у заводским просторијама са следећим

дневним редом:

1. Избор перовође и два члана за оверовљење скупштинског записника.

2. Измене, допуна и брисање §§ 9., 11., 13., 14., 15., 19., 20., 21., 27., 29., 33., 34., 35., 40., 41., 43. и 47.

Вел. Бечкерек, 14 маја 1923.

992

Управа.

Gyakorlott irodistanó,

aki a szerb, magyar, német nyelvben és gépirásban jártas, **azonnali vagy elsejei belépésre kerestetik.**

Cím a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Egy elegánsan bútorozott,

villanyvilágítással, a lehetőség szerint **külfélejárattal elvitt utcai szobát keres** egy nagy vállalatnak a képviselője. Esetleges ajánlatok az ár megjelölésével a „Rózsa“ szálloda 17 szobájába címezve küldendők.

Üzleti munkákhoz alkalmas **intelligensebb embert keres**

BENO JÓZSEF üvegkereskedő a nagyhid mellett. 1006

Egy jó forgalmu fehérneműüzlet eladó minél előbb 1007

Cím a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Motóhajó közlekedik

mindennap Stari Becej és Turski Becej között. Bácska és Bánát vonatjaihoz a legjobb összeköttetés

Indul:

Stari Becejről . . . 5, 9, 12^{1/2}, 17 órákor.
Turski Becejről . . . 6, 10, 13^{1/4}, 18 órákor.

A kiadóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Ritka alkalom!

Sikerült egy cseh gyárnak egész **maradék-árut**

olcsón megvenni, miért is módomban van az alant felsorolt árukat **mélyen leszállított áron** kiárusítani:

75 cm. széles	Edelweiss-kreton	méterje	19	Din
75	„	Dirndl-kreton	20	„
75	„	Liliom-kreton	20	„
75	„	Schimi-szövet	20	„
75	„	Féldelain	23	„
75	„	Gyapjudelain	55	„
70	„	Ettamin Ia	28	„
120	„	Ettamin minden divatszínben	50	„
100	„	Grenadin	40	„

Tekintse meg üzletemet és győződjön meg áruim jó minőségéről és olcsóságáról!

Wagh Mihály

1006 divat-, kézmű- és rövidárukereskedése **Veliki Bečkerek, Zsitni trg (Szuzatér).**

Ritka alkalom!

Hirdetések felvétetnek a Torontál kiadóhivatalában

Velikibecskereki Malomépitő Rt.

A. D. za Podizanje Mlinova

Elvállalunk új építéseket és átalakításokat

legjobban bevált rendszerünk szerint a legrövidebb szállítási határidőre és a legkedvezőbb feltételek mellett.

Készítünk és szállítunk pontosan mindennemű malomgépeket.

Különlegességeink:

„MONITOR“ aspirációs tarar (szelelőgép),

„PURITAS“ hegyező- és hámozógép,

SIKSZITA (Plansichter) szabadon lengő, forgantyú nélkül.

„REGINA“ dara- és dertetisztítógép stb., stb.

Legmagasabb munkateljesítmény minőség és mennyiség tekintetében.

A budapesti Ganz és Társa—Danubius-féle hengerszékek egyedárúsítása az SHS államban.

1922-ben végzett új berendezések és átalakítások:

Sokolović & Vrankić Leskovac, új berendezés, termelés 200 q.
Izvozni Mlin Veliki Bečkerek, teljes átalakítás, termelés 600 q.
Domov. Ind. Mlin D. D. Veliki Bečkerek, teljes átalakítás, termelés 1200 q.
Domov. Ind. Mlin D. D. Indjija, új berendezés, termelés 600 q.
Első Opatov Hengermalom Opatov, teljes átalakítás, termelés 250 q.
Bergor A. hengermalma Tor-Torda, új berendezés, termelés 100 q.
Radić Gábor Tovarnik, új berendezés, termelés 100 q.

1923-ban április haváig feladott megbízások:

„Vojvodina“ Mlin Veliki Bečkerek, új berendezés, termelés 200 q.
I. Francfeldi Hengermalom Francfeld, teljes átalakítás, termelés 250 q.
Titeli Gőzfűrész Titel, teljes átalakítás, termelés 150 q.
Klein K. turbinamalma Bela Crkva, teljes átalakítás, termelés 120 q.
Franjo Vadić Lupoglava, új berendezés, termelés 50 q.
Erb F. és Társa Novi Vrbas, új berendezés, termelés 50 q.

Költségvetések és referencialisták költségmentesek! Mérnököi, tervekét kívánatra küldünk.

Telefon: 264.

771

Távira: Mühlenbau.